

“ฟ้องซ้อน” การฟ้องคดี ... ที่ศาลไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ “การฟ้องซ้อน” ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองประการหนึ่ง โดยหากมีการฟ้องซ้อนเกิดขึ้น ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ข้อ 36 (1) ได้กำหนดว่า นับแต่เวลาที่ไต่ยื่นคำฟ้องต่อศาลแล้วและคดีนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณา ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่นอีก ดังนั้น หากเป็นการฟ้องซ้อน ศาลมีอำนาจไม่รับคำฟ้องในลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณา แต่การยื่นคำฟ้องในลักษณะเช่นใดที่จะถือว่ามีลักษณะเป็นการฟ้องซ้อน ? ศึกษาได้จากอุทธรณ์ในคดีนี้

ข้อเท็จจริงในคดีนี้คือ ผู้ฟ้องคดีเป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายตำรวจรายหนึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่สามีของผู้ฟ้องคดีมีความสัมพันธ์ลับที่สุ่มเสี่ยงกับหญิงอื่น จึงได้ขอให้มีการดำเนินการทางวินัยขั้นเด็ดขาดแต่ผู้บังคับบัญชาของสามีของผู้ฟ้องคดีได้ลงโทษเพียงกักขัง 30 วัน

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยและได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่ไม่มีการดำเนินการใด ๆ จึงเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญ จึงฟ้องสำนักงานกฤษฎีกาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้มีการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้ชดเชยค่าเสียหายที่รวมกันละเมิดกฎหมายเป็นเงิน 10,000,000 บาท หรือตามที่ศาลเห็นสมควร

อย่างไรก็ตาม ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ก่อนการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน และนาย น. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ถึงที่ 3 ตามลำดับ โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ แต่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ปรากฏตามคดีหมายเลขแดงที่ 58/2556 ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ข้อเท็จจริงดังกล่าวถือเป็น “การฟ้องซ้อน” ที่ต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องตามมาตรา 36 (1) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 หรือไม่ ? เนื่องจากกรณีนี้แม้ว่าจะมีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างในทำนองเดียวกันกับคดีที่ไต่ยื่นฟ้องไว้แล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ตาม แต่ก็เป็นการยื่นคำฟ้องต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่ใช่รายเดียวกัน

ศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการฟ้องคดีที่ต้องห้ามมิให้ศาลรับไว้พิจารณาตามข้อ 36 (1) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อศาลปกครองสูงสุด โดยเห็นว่าคดีนี้เป็นการฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการลงโทษทางวินัยแก่สามีของผู้ฟ้องคดี ไม่เกี่ยวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกับพวก ซึ่งไม่ได้เป็นประเด็นในศาลปกครองในคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยมีประเด็นเนื้อหาและคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือกฎหมาย และให้หน่วยงานของรัฐชดเชยค่าเสียหายอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ จึงเป็นการฟ้องคดีที่มีสภาพแห่งข้อหา

และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา รวมทั้งคำขอบังคับมีลักษณะทำนองเดียวกับคดีหมายเลขหมายเลขแดงที่ 58/2556 ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

แม้คำฟ้องในคดีนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ถูกฟ้องคดีและคำขอบังคับให้แตกต่างไปจากคดีก่อนบ้างก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวยังเป็นองคาพยพเดียวกันกับคดีเดิม ทั้งประเด็นพิพาทเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาอย่างเดียวกัน จึงเป็นการฟ้องซ้อนซึ่งต้องห้ามมิให้ศาลรับไว้พิจารณาตามข้อ 36 (1) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย และมีคำสั่งขึ้นตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 62/2557)

คดีนี้ทำให้ทราบชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ “การฟ้องซ้อน” ว่า หากคดีที่นำมาฟ้องนั้น (1) มีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา รวมทั้งคำขอบังคับในลักษณะทำนองเดียวกับคดีที่ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาล แม้จะแตกต่างไปจากเดิมบ้างก็ตาม (2) คดีนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลไม่ว่าจะศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด และ (3) ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีคนเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ถูกฟ้องคดีและคำขอบังคับให้แตกต่างไปจากเดิม แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังเป็นองคาพยพเดียวกันกับคดีเดิม การยื่นฟ้องคดีที่มีลักษณะตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ถือเป็น “การฟ้องซ้อน” ซึ่งต้องห้ามฟ้องคดี ครับ !

นายปกครอง
